

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(995)

123. posiedzenie
Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia
w dniu 19 listopada 2003 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
2. Rozpatrzenie ustawy o służbie zastępczej.

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 03)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz)

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Ciepło i serdecznie witam wszystkich, którzy tego ranka przyszedli na sto dwudzieste trzecie posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia.

Otwieram posiedzenie i witam członków komisji oraz senatorów zainteresowanych tym problemem, prawomocnych przedstawicieli rządu, a także reprezentantów zaproszonych stowarzyszeń, czyli osoby związane z produkcją bądź dystrybucją tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Senatorom z Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia dziękuję za pracę podczas wczorajszego posiedzenia. To był długi i trudny dzień. Obiecuję, że dzisiejszy dzień będzie jeszcze dłuższy i trudniejszy, ponieważ kwadrans po szesnastej rozpoczynamy rozpatrywanie dużej, trudnej, skomplikowanej i według opinii publicznej dość kontrowersyjnej ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Podczas tego posiedzenia będziemy rozpatrywać ustawę o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, zawartą w druku senackim nr 515, oraz ustawę o służbie zastępczej – w druku senackim nr 518. O 11.00 rozpoczniemy wstępną – celowo to podkreślam – wstępną analizę projektu ustawy budżetowej na rok 2004. I wtedy uzasadnię, dlaczego ten wysiłek bardzo nam się opłaci. Chodzi o dużą ekonomikę organizacji pracy itd.

Chcę zapytać panią, czy jest przedstawiciel Sejmu. Czy jest poseł sprawozdawca ustawy?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To nic. Nieobecność posła sprawozdawcy nie utrudni nam procedowania nad ustawą o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, ponieważ był to projekt rządowy. A zatem pan minister Jurgielanec nam przedstawi cel i założenia przedłożenia rządowego oraz zmiany, jakich dokonał w nim Sejm, a także stosunek rządu do tych zmian. Zaś obecność pana mecenas Teleca z Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu bardzo ułatwi nam dalszą pracę – pana również witam i dziękuję za obecność.

Zatem, by nie marnotrawić czasu, bardzo proszę pana ministra o syntetyczne przedstawienie założeń projektu ustawy i zmian, które wprowadził do niego Sejm, oraz stanowiska rządu wobec tych zmian.

Dla gości mam jeszcze taką informację. Otóż pierwszeństwo w wypowiedziach mają senatorowie, bo to oni podejmują decyzje, ale każdy z zaproszonych państwa również będzie mógł zabrać głos. Zabierając głos, trzeba przycisnąć zielony przycisk na podstawce mikrofonu i przedstawić się, bo to jest niezbędne do dokumentacji.

Teraz już ma głos pan minister. My zaś skupiamy uwagę. Dziękuję.

Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego Seweryn Jurgielaniec:

Dziękuję uprzejmie, Pani Przewodnicząca.

Szanowni Państwo!

Nowelizacja ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych została podyktowana koniecznością dostosowania prawa polskiego do prawa Unii Europejskiej. Te rozwiązania, które zostały przyjęte, zmierzają właściwie przede wszystkim do ograniczenia toksyczności tytoniu i, że tak powiem, jego właściwości uzależniających.

W związku z tym chcę zwrócić państwa uwagę na kilka bardzo istotnych elementów. Pierwszym z nich jest wprowadzenie zakazu dodawania do wyrobów tytoniowych substancji dodatkowych, które mogą zwiększać uzależnienie od nikotyny. Bardzo ważne jest to, że została określona kara, która będzie czekała producentów tytoniu, jeżeli taki dodatek wprowadzą do swoich wyrobów. Równocześnie każdego roku do 31 grudnia firmy tytoniowe będą miały obowiązek przedstawiania ministrowi zdrowia listy dodatkowych substancji, które stosują w produkcji tytoniu, oraz uzasadnienia, dlaczego one są stosowane.

Drugim bardzo istotnym elementem jest wprowadzenie informacji na temat zawartości tlenku węgla w papierosach. Do tej pory tego nie było. Podawano tylko zawartość ciał smolistych i nikotyny.

Trzecim elementem, ważnym szczególnie dla producentów tytoniu, jest rezygnacja z napisów ostrzegawczych, które do tej pory były na opakowaniach naszych papierosów, i wprowadzenie nowych, zgodnych z dyrektywą Unii Europejskiej. Napisy ostrzegawcze już nie będą zajmowały 30% powierzchni większego boku opakowania, tylko 30% jednej i 40% drugiej jego strony. Będą tam umieszczone ostrzeżenia tak zwane podstawowe oraz czternaście dodatkowych.

I wreszcie na koniec. Czwartym bardzo istotnym elementem jest całkowity zakaz reklamy tytoniu.

A zatem myśmy dostosowali przepisy w tym zakresie do prawa europejskiego i przedstawiamy je państwu do akceptacji. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Bardzo proszę, pan mecenas.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Maciej Telec:

Dziękuję bardzo.

Biuro zgłasza cztery poprawki do ustawy. W pierwszej z nich proponuje się skreślenie zdania drugiego w ust. 1 w art. 8a – jest to zmiana szósta w art. 1 ustawy nowelizującej. Zdanie to wydaje się zbędne, ponieważ jego treść w sposób oczywisty wynika ze zdania pierwszego.

Druga poprawka dotyczy art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy nowelizowanej – jest to zmiana siódma w art. 1 ustawy nowelizującej. Zgodnie z tym przepisem na opakowa-

niu jednostkowym papierosów należy umieścić „dwa różniące się treścią ostrzeżenia o szkodliwości używania tytoniu, jedno powszechne i jedno dodatkowe”. Ponieważ ustawa nie precyzuje, na czym polega różnica między ostrzeżeniami powszechnym i dodatkowym, w propozycji poprawki proponujemy, aby kwestia ta została rozstrzygnięta w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 10 ustawy, który w tym celu zostanie uzupełniony o odpowiednią wytyczną.

Poprawka trzecia dotyczy art. 2 ust. 3 ustawy nowelizującej, na podstawie którego „informacje o wyrobach tytoniowych niespełniające warunków wynikających z nowych przepisów mogą być eksponowane nie dłużej niż dwanaście miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy”. Poprawka biura doprecyzowuje ten przepis, ponieważ w przedstawionym brzmieniu zawiera on odesłanie do zmiany ósmej w art. 1 ustawy nowelizującej, która sama w sobie nie formułuje żadnych warunków.

Poprawka czwarta dodaje do ustawy przepis przejściowy, który czasowo utrzymuje w mocy rozporządzenie wydane na podstawie przepisu zmienianego niniejszą ustawą, regulujące między innymi kwestię dopuszczalnej zawartości substancji szkodliwych dla zdrowia w wyrobach tytoniowych. Chodzi o zapobieżenie sytuacji, w której od dnia wejścia w życie nowelizacji do dnia wydania rozporządzenia na podstawie zmienionej delegacji nie będą obowiązywały żadne przepisy dotyczące tych kwestii. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Jak rozumiem, wszystkie te poprawki mają charakter legislacyjny. Upewniam się co do tego tylko dlatego, że członkowie komisji byli przysypani istną lawiną listów, apeli i petycji z prośbą o to, by nie ingerować w zapisy art. 2 dotyczące terminów dostosowawczych.

(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Maciej Telec: To są tylko kwestie legislacyjne.)

Dziękuję panu bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów ma pytania lub wnioski, chce autoryzować poprawki bądź wypowiedzieć się w dyskusji?

A może ktoś z zaproszonych gości chce zabrać głos.

Proszę o zgłoszenia.

Ale najpierw jeszcze zapytam. Czy pan minister chciałby się odnieść do zgłoszonych poprawek?

Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego Seweryn Jurgielaniec:

Tak. Myśmy już zaakceptowali te poprawki na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej. To są zmiany legislacyjne, jak pani przewodnicząca była łaskawa powiedzieć, więc oczywiście akceptujemy je, bo uważamy, że one są słuszne.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Zatem otwieram dyskusję połączoną z możliwością zadawania pytań, inaczej mówiąc, tę część posiedzenia, w której można zadawać pytania, rozszerzając swoje wystąpienie o wypowiedź w dyskusji.

Czy ktoś z państwa jest chętny do zabrania głosu? Czy też wszystko jest tak jasne i oczywiste, jak dymek z papierosa – przepraszam za tę niestosowną uwagę. Ja po prostu jestem ortodoksyjną abstynentką w tym względzie, więc...

Proszę bardzo, tylko proszę się przedstawić.

**Główny Specjalista w Departamencie Prawa Europejskiego
w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej Elżbieta Buczkowska:**

Elżbieta Buczkowska, Urząd Komitetu Integracji Europejskiej. Jeżeli można, Pani Przewodnicząca, chcę zabrać głos w sprawie, która była podnoszona przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej już w trakcie posiedzeń komisji sejmowej oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej Senatu RP. Chodzi o art. 2 projektu ustawy.

Art. 1 został uzgodniony z resortem i Urząd Komitetu Integracji Europejskiej nie zgłasza do niego zastrzeżeń. Wręcz przeciwnie, uprzejmie prosi o zaakceptowanie tego artykułu w takim kształcie, w jakim on jest obecnie, z tego względu, że w sposób odpowiedni i prawidłowy implementuje dyrektywy, które powinny być przetransponowane do ustawodawstwa polskiego do dnia akcesji.

Ale art. 2, wprowadzony do projektu ustawy podczas prac komisji sejmowej, budzi nasze istotne wątpliwości. Mianowicie zakłada on ustanowienie okresów przejściowych, które spowodują, że z dniem akcesji nie zaczną być stosowane wymogi dyrektywy dotyczące produkcji oraz opakowań wprowadzanych do obrotu, do czego zobowiązała się strona polska w traktacie akcesyjnym oraz podczas negocjacji akcesyjnych. Wymogi dotyczące tytoniu i wyrobów tytoniowych powinny wejść w życie nie po upływie okresów przejściowych, które zostały zapisane w art. 2, ale z dniem akcesji. Przyjęcie tych okresów przejściowych spowoduje w dniu akcesji sprzeczność naszego ustawodawstwa z prawem wspólnotowym, a co za tym idzie możliwość wystąpienia Komisji Europejskiej pod adresem polskiego rządu z zarzutem niezgodności naszego prawa z prawem wspólnotowym.

A zatem chcę zgłosić nasze istotne zastrzeżenie co do brzmienia art. 2 i uprzejmie poprosić o rozważenie możliwości jego zmiany. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Ja rozumiem, że to wywoła co najwyżej sprzeczność naszego ustawodawstwa z prawem europejskim, ale trzęsienia ziemi i innych kataklizmów raczej nie spowoduje. Tym bardziej że po rozpatrzeniu tylu ustaw dostosowujących, nad iloma przyszło nam się pochylić w tym roku, jestem głęboko przekonana – ale to jest moje indywidualne zdanie – że dyrektywa to jednak nie jest prawo, tylko co najwyżej drogowskaz wskazujący kierunek, w jakim powinniśmy zmierzać. Ale absolutnie nie możemy się ubezwłasnowolnić czy obezwładnić dyrektywami.

Pan senator zaraz uzyska głos, ponieważ jest z komisji merytorycznej co do dyrektyw i podporządkowania prawu europejskiemu.

Ja zaś w tym momencie wyrażam swoje zdanie jako uczestnik dyskusji. Oczywiście będę głosowała przeciwko jakimkolwiek przepisom dyskredytującym krajowych producentów, importerów itd. Aczkolwiek, powtarzam, jestem ortodoksyjną abstynentką, jeżeli chodzi o tytoń.

Pani senator Sadowska. Następnie pan senator Kulak.

Senator Wiesława Sadowska:

Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca.

Ponieważ pan senator Kulak będzie odpowiadał, jak myślę, w duchu dyskusji, która się toczyła w Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, ja tylko chcę poprzeć opinię pani senator Sienkiewicz. Pochodzę z miasta, gdzie istnieje przemysł tytoniowy.

(Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz: Ono żyje z tytoniu.)

Tak. I w żadnym wypadku nie mogę się zgodzić na takie zapisy, które w gruncie rzeczy dyskryminują polskich producentów tytoniu i papierosów, ponieważ kraje Europy Zachodniej, takie jak Niemcy czy Francja, również miały swoje okresy dostosowawcze, ale do tej pory nie dostosowały się do tych przepisów, mimo iż minęły terminy ustawowe takiego dostosowania. Więc wydaje mi się... No, nie bądźmy świętsi od papieża. Bo faktycznie, tak jak mówiła pani senator, nic się nie stanie, jeśli ten okres dostosowawczy będzie po prostu realny dla producentów i dla handlowców. Przecież ta sieć jest ogromna i są spore zapasy papierosów i innych wyrobów tytoniowych, które jeszcze nie są dostosowane do norm unijnych. Dlatego w pełni popieram głos pani senator Sienkiewicz.

(Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz: Wniosek...)

Słucham?

(Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz: Przepraszam.)

I proponuję, żeby przyjąć to bez poprawek.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Przepraszam, ja tylko chciałam wtrącić pytanie, czy pani senator ma wniosek legislacyjny. Tylko to. Chodziło mi tylko o to, czy mam tę propozycję traktować jako wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

(Senator Wiesława Sadowska: Nie, nie. Oczywiście z poprawkami Biura Legislacyjnego. Ja mówiłam o poprawce merytorycznej, która by...)

Przepraszam, że wtrąciłam się w pani wypowiedź.

Pan senator Zbigniew Kulak, potem pan senator Wojciech Pawłowski. Bo najpierw udzielimy głosu gościowi z komisji integracji, czyli panu senatorowi Kulakowi, a następnie panu senatorowi Pawłowskiemu, jako rdzennemu członkowi naszej komisji.

Senator Zbigniew Kulak:

Dziękuję, Pani Przewodnicząca. Ja też się czuję prawie rdzennym członkiem tej komisji, bo spędziłem w niej osiem lat.

Niestety nie mogę się zgodzić z tym stwierdzeniem, że dyrektywa to jest tylko wytyczna i że my mamy tutaj pełną swobodę decydowania. Tak nie jest. Dyrektywy

Unii Europejskiej to są zalecenia absolutnie zobowiązujące państwa członkowskie i od 1 maja przyszłego roku już nie będzie możliwości żadnej żonglerki i jakiegoś ich dointerpretowywania. Dyrektywy muszą być przestrzegane, jak to się elegancko mówi, implementowane do prawa krajów członkowskich. One mogą być rozszerzane. To znaczy możemy być bardziej gorliwi i jeśli dyrektywa coś nakazuje, to my w tym zakresie naszego prawa możemy pójść dalej, ale nigdy bliżej. Oczywiście do 30 kwietnia przyszłego roku jeszcze mamy pole manewru, tak jak z biopaliwami, ale po 1 maja będziemy musieli bezwzględnie przestrzegać dyrektyw. I tylko to chciałem powiedzieć.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Oczywiście w skupieniu wysłuchaliśmy prawie rdzennego członka naszej komisji. Jednak pan senator chyba był obecny na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, która nie wniosła żadnej merytorycznej poprawki w tej sprawie, jak wynika z druku nr 515A. Czyli w swojej macierzystej komisji pan senator nie bronił stanowiska o dogmacie dyrektywy, z którym ja się nie zgadzam. A moje stanowisko w pełni poparł Sejm, przyjmując takie rozwiązania. Czy zbiorowa mądrość większej Izby była...

Senator Zbigniew Kulak:

Pani Senator, akurat na tym posiedzeniu komisji, podczas którego rozpatrywano sprawę nikotynową, nie byłem. I jestem tutaj dzisiaj właśnie dlatego, że interesuję się tym problemem, ale z powodu wyjazdu za granicę nie mogłem uczestniczyć w posiedzeniu mojej macierzystej komisji w tej samej sprawie.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo. Zatem należy się spodziewać, iż podczas obrad plenarnych pan senator zechce skorzystać z głosu w debacie. No ale to już jest pańska decyzja.

Jest pan senator Pawłowski. Widzę też zgłoszenie po prawej stronie.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Wojciech Pawłowski:

Dziękuję, Pani Przewodnicząca.

Co prawda senatorzy mówią, że bym nie zabierał głosu, bo nie pałę. Ale biorąc pod uwagę interes państwa, o którym się tutaj nie mówi, bo przecież każdy wie, o co chodzi, zgadzam się z poprawkami, które zostały przyjęte przez komisję integracji europejskiej. Składam więc wniosek, żeby nie zgłaszać innych poprawek, tylko przegłosować ustawę z tymi czterema poprawkami. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję panu senatorowi.

Czy to jest zbieżne z wnioskiem pani senator Sadowskiej?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze. Za moment poddam te dwa tożsame wnioski pod głosowanie. Ale widzę jeszcze zgłoszenie do dyskusji.

Proszę bardzo, proszę się przedstawić.

(Pełnomocnik Zarządu Krajowego Stowarzyszenia Przemysłu Tytoniowego Jerzy Skiba: Pani Przewodnicząca, moja sąsiadka z naprzeciwka też prosiła o głos, więc ja będę grzeczny. Może kobieta będzie pierwsza, dobrze?)

Nie widzę w tym żadnej dyskryminacji.

Bardzo proszę.

**Główny Specjalista w Departamencie Prawa Europejskiego
w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej Elżbieta Buczkowska:**

Dziękuję serdecznie.

Chcę się ustosunkować jedynie do tych stwierdzeń, które padły podczas dyskusji. Mianowicie rzeczywiście jest tak, że dyrektywa jest aktem prawnym, którego treść normatywna jest wiążąca. Wbrew skojarzeniom wynikającym ze słownika języka polskiego nie jest ona tylko i wyłącznie wytyczną. Dyrektywa obowiązuje bezwzględnie w zakresie celu, ale pozostawia państwom członkowskim swobodę doboru środków, jakimi ten cel ma być zrealizowany.

Polska miała przyjąć wymogi dyrektywy z dniem 30 września, ale zgodnie z uzgodnieniami negocjacyjnymi ten termin uległ przedłużeniu do dnia akcesji. Ponadto z chwilą uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej dyrektywa będzie częścią krajowego systemu prawnego. Powiem inaczej: krajowy system prawny będzie częścią wspólnotowego porządku prawnego. Czyli dyrektywa będzie obowiązywać, zgodnie z wyższością prawa wspólnotowego nad prawem krajowym. Mówiąc zupełnie skrótowo, będzie ona ważniejsza niż ustawa.

Jeżeli zaś chodzi o konsekwencje niedostosowania się do wymogów dyrektywy, to chcę tylko i wyłącznie zasygnalizować – nie rosząc sobie pretensji do rozwijania tego tematu, ponieważ tak naprawdę trudno jest przewidzieć, w jaki sposób zachowa się Komisja Europejska i w jakim przedziale czasowym będzie wysuwać ewentualne zarzuty pod adresem strony polskiej – że konsekwencje wprowadzenia tych okresów przejściowych, które obecnie są zaprojektowane w art. 2, mogą być niejako podwójne, bo choć brak takich okresów odbije się na przemyśle, to jednak ich wprowadzenie może odbić się i na przemyśle, i na budżecie państwa. Bo przecież za ewentualny brak dostosowania przepisów do prawa wspólnotowego odpowiedzialność ponosi w pierwszym rzędzie państwo i jeśli zostanie nałożona kara finansowa, to pokryje ją budżet państwa. Trudno jest mi w tej chwili przewidzieć, jakie to mogą być kwoty i w jakim czasie rozłożone. Niemniej jednak taka jest procedura naruszenia prawa wspólnotowego i jest bardzo prawdopodobne, że w pewnym momencie zostanie ona uruchomiona również w stosunku do Polski. Stąd właśnie to zastrzeżenie. Dziękuję serdecznie za jego wysłuchanie. Będę je podtrzymywać w imieniu urzędu. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo. Ale czy w takim razie mogłaby nam pani uświadomić, jakie konsekwencje poniosły państwa, które jeszcze się nie dostosowały do prawa wspólnotowego, i ich budżety. Chodzi o te kraje, które wymieniła pani senator Sadowska. No

bo to są precedensy. Jak rozumiem, prawo jest zunifikowane, a zatem i tam te konsekwencje...

**Główny Specjalista w Departamencie Prawa Europejskiego
w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej Elżbieta Buczkowska:**

Jeżeli można, to w odpowiedzi na to pytanie powiem o dwóch sprawach. Po pierwsze, wszystkie państwa członkowskie odpowiadają za implementację dyrektyw indywidualnie, bowiem w prawie wspólnotowym nie funkcjonuje zasada wzajemności. To oznacza, że brak implementacji dyrektywy przez jedno państwo nie daje argumentu czy nie upoważnia do braku implementacji dyrektywy przez inne państwo.

Jeżeli chodzi o konsekwencje, to jeszcze ich nie ma. Europejski Trybunał Sprawiedliwości, na wniosek Komisji Europejskiej, może orzec o braku implementacji na dzień wejścia w życie dyrektywy. A więc to, że te procedury jeszcze nie zostały uruchomione, nie oznacza, że one w ogóle nie zostaną uruchomione. Jeśli zaś zostaną uruchomione, to w taki sam sposób w odniesieniu do Polski, jak i do obecnych państw członkowskich, które jeszcze nie implementowały dyrektywy.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Czy pan zechce jeszcze raz być dżentelmenem i udzielić pierwszeństwa pani senator Sadowskiej?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Bardzo pana przepraszam, ale ja na początku zaznaczyłam, że senatorowie mają pierwszeństwo.

Proszę bardzo, Pani Senator.

Senator Wiesława Sadowska:

Dziękuję bardzo.

Ja tylko króciutko w nawiązaniu do pani wypowiedzi. Otóż mówimy o tym, jakie mogą być konsekwencje, jeśli nie przyjmiemy tej dyrektywy, a przecież jeżeli ją przyjmiemy, to konsekwencje dla budżetu państwa też będą olbrzymie. Czy bierzemy to pod uwagę? Bo przecież w sprzedaży jest obecnie ogromna ilość papierosów, za które zapłacono akcyzę i za które odprowadzono VAT. Akcyza jest jednorazowym podatkiem i nigdzie nie ma mowy o tym, w jaki sposób można by ją zwrócić, nie ma takiego mechanizmu. Zaś z wyliczeń, które nam przedstawiono, wynika, że tylko w jednym miesiącu budżet państwa straciłby na takiej operacji około 2 miliardów zł – 1 miliard zł od producentów i 1 miliard zł z sieci sprzedaży. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję.

Bardzo proszę, udzielam panu głosu.

**Pełnomocnik Zarządu Krajowego Stowarzyszenia Przemysłu Tytoniowego
Jerzy Skiba:**

Dziękuję bardzo.

Jerzy Skiba, Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego. Dyskusja toczy się tradycyjnie na temat art. 2, czyli okresów przejściowych. Ja w imieniu swoich kolegów z wszystkich firm tytoniowych chcę do państwa zaapelować o zrozumienie sytuacji, w jakiej znajduje się przemysł tytoniowy. Jeżeli chodzi akurat o tę kwestię, to my naprawdę nie lobbujemy w złym znaczeniu tego słowa. Nam po prostu zależy na możliwości właściwego funkcjonowania na rynku.

Państwa Unii Europejskiej, zgodnie z zapisami dyrektywy, miały nie mniej niż dwanaście miesięcy na przystosowanie produkcji. My doskonale rozumiemy sytuację, i to szeroko rozumianą, w jakiej znajduje się Polska, ale prosimy o zrozumienie również naszego położenia.

Po rozmowach i po przeanalizowaniu możliwości firm – bo przygotowanie wyrobów zgodnie z wymaganiami nowej ustawy będzie się wiązało ze zwiększonymi wydatkami finansowymi – oceniliśmy, że w ciągu ośmiu miesięcy powinno nam się udać przygotować produkcję. Oczywiście są jeszcze kwestie handlowe, ale ja nie będę o tym mówił, bo jest kolega z handlu i nie chcę mu odbierać chleba. My mamy doświadczenie, bo zmienialiśmy wyroby tytoniowe w 1996 r. Przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia doskonale wiedzą – bo akurat są tu panowie, którzy pracowali nad tamtym rozporządzeniem – jakie były perturbacje z wycofaniem wyrobów z rynku.

Ja nie chcę się powoływać na opinie, które Ministerstwo Zdrowia wystawiało w dokumentach kierowanych do rządu, ale tam jest wyraźnie powiedziane, że okresy przejściowe praktycznie muszą być. Nie chciałem używać tego słowa, ale proszę nas zrozumieć. Co my mamy zrobić? Czy państwo zdają sobie sprawę z tego, że jeśli przyjmiemy propozycję, którą zaproponował rząd, to firmy zostaną postawione w takiej sytuacji, że będą musiały wstrzymać produkcję? To fakt. Koniec. Kropka.

Ponieważ jest to zmiana regulacji prawnej, która dotyczy całego przemysłu, czyli wszystkich firm, więc nagle lawinowo będą zgłaszane zamówienia na zmianę opakowań. Ja już nawet nie mówię o pracach nad recepturami, bo przecież trzeba obniżyć zawartości substancji smolistych i nikotyny w papierosach. Przede wszystkim chodzi o wygląd graficzny opakowań. Bo przecież klienci oglądają ten towar, a więc on powinien ich przyciągać, czyli musi być właściwie wykonany. Doświadczenia są jednoznaczne. Oczywiście w Polsce jest wielu producentów opakowań, ale takich, którzy są w stanie spełnić oczekiwania wielu z siedzących tutaj kolegów, praktycznie jest tylko dwóch. Więc proszę sobie wyobrazić, co się stanie, kiedy runie lawina zamówień na wyprodukowanie tych opakowań. Ja teraz nie mówię o konkretnych stratach, tylko sygnalizuję pewne sprawy.

My jednak pozwoliliśmy sobie przeprowadzić takie wyliczenia. Na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej była dyskusja, na ile one są wiarygodne. Wczoraj konfrontowałem nasze wyliczenia z danymi Departamentu Rodatku Akcyzowego w Ministerstwie Finansów i moja opinia jest taka: nasze wyliczenia są wiarygodne. Wynika z nich wprost, że jeśli ustawa wejdzie w życie z końcem grudnia – bo prawdę mówiąc, jak na spokojnie popatrzeć, to widać, że raczej nie ma większych szans na jej szybsze wejście w życie – to państwo straci nie mniej niż 3 miliardy 900 milionów zł. Taka jest potencjalna strata budżetowa. To jest to, co się daje wyliczyć wprost.

Ale pozostaje jeszcze jedno pytanie – wspominała o tym pani z UKIE – na które trzeba sobie odpowiedzieć. Co się stanie wtedy, kiedy powstanie nisza rynkowa? No bo przecież ktoś ją wypełni. Prawdę mówiąc, łatwo jest odpowiedzieć na to pytanie. Wzrośnie przemyt, a walczyć z nim będzie jeszcze trudniej niż dotychczas.

To są problemy, przed którymi my stoimy. Oczywiście państwu pozostawiamy decyzję, ale prosimy o umożliwienie nam właściwego funkcjonowania w ramach normalnej, zdrowej gospodarki na polskim rynku. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję panu.
Zgłaszał się przedstawiciel handlu.
Proszę bardzo.

Prezes Zarządu Związku Pracodawców Przedsiębiorstw Dystrybucyjnych Marek Sota:

Dziękuję, Pani Przewodnicząca!

Marek Sota. Ja jestem przedstawicielem Związku Pracodawców Przedsiębiorstw Dystrybucyjnych. Ponieważ przesłałem państwu senatorom, członkom komisji, czterostronicowe pismo w tej sprawie, nie będę przedłużał swojej wypowiedzi. Uzupełnię je tylko, pokrótce przedstawiając pewne argumenty.

Nasz problem z okresami dostosowawczymi do przepisów Unii Europejskiej wynika z tego, że pracujemy nad tym projektem rządowym teraz, a nie półtora roku czy dwa lata temu. W Unii Europejskiej ta dyrektywa była wydana w czerwcu 2001r. Czyli od momentu jej opublikowania – łącznie z okresem implementacji – tamtejsi producenci i przedsiębiorcy mieli de facto dwadzieścia siedem miesięcy, żeby dostosować te przepisy. Mimo to niektóre kraje jeszcze przedłużyły ten okres, właśnie ze względu na ochronę lokalnych dystrybutorów i producentów.

Procedura wygląda w ten sposób – być może mieli państwo okazję przeczytać to w moim piśmie – że komisja kilkakrotnie upomina państwo członkowskie, a jeżeli to nie odnosi skutku, to stawia je przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości. Trwa to dwa czy dwa i pół roku, a nawet dłużej. W związku z tym przyjęcie zaproponowanych przez Sejm okresów przejściowych, praktycznie rzecz biorąc, pozwoli naszemu krajowi być w pełni dostosowanym do przepisów Unii Europejskiej, zanim Europejski Trybunał Sprawiedliwości będzie miał szanse tym się zająć.

Z tego, co wiem, niektóre z krajów europejskich chronią lokalnych producentów. Na przykład Grecja od kilkunastu lat w zakresie jednego z produktów płaci miesięcznie bodajże 30 tysięcy euro kary, wychodząc z założenia, że interesy lokalnych producentów, w tym wypadku żywności, są ważniejsze niż stuprocentowe dopasowanie się do jednej z dyrektyw Unii.

Ja reprezentuję dystrybutorów, czyli ponad 30% rynku. Ale w Polsce jest sto czterdzieści tysięcy punktów i ośmiuset hurtowników, które dystrybuują papierosy i inne produkty tytoniowe. Są to zwykle małe lub średnie przedsiębiorstwa, najczęściej rodzinne. Niewprowadzenie okresów przejściowych spowoduje konieczność wycofania z rynku papierosów, które obecnie zostały legalnie wyprodukowane. Nie będzie można ich przepakować i wprowadzić ponownie na rynek, ponieważ nie będą spełniały

nowych wymogów unijnych. W związku z tym one będą musiały być po prostu zniszczone. Małe przedsiębiorstwa nie będą w stanie przetrzymać straty rzędu kilku tysięcy złotych. I jest oczywiste – mówił o tym pan Skiba, mój przedmówca – że ten towar zapewne trafi na czarny rynek. Ponieważ taka właśnie jest logika właściciela małego przedsiębiorstwa, który nie ma... No, czasami miewa tego rodzaju pomysły na ograniczenie swoich strat. Już teraz 18% rynku to są papierosy z przemytu, na tak zwanej ścianie wschodniej prawie się nie pali legalnych papierosów.

Krótko mówiąc, wydaje się, że niewprowadzenie okresów przejściowych byłoby ustanowieniem prawa niewykonalnego. Przewidziane kary finansowe są znaczne. Mimo to nie sądzę, aby właściciele drobnych przedsiębiorstw zdecydowali się na poniesienie straty rzędu kilku tysięcy złotych.

Ostatnie zdanie. Oczywiście nie chcemy powstrzymać korzystnych dla zdrowia Polaków uregulowań. Chodzi o to, aby nie niszczyć własnych przedsiębiorców, szczególnie tych małych, którzy nie mają szansy bronić się przed prawem, które uderzy ich bezpośrednio po kieszeniach. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze zgłoszenia?

Proszę bardzo.

Radca Prawny Philip Morris Polska SA Przemysław Grabowski:

Przemysław Grabowski, radca prawny Philip Morris Polska SA, dawniejszych Zakładów Przemysłu Tytoniowego w Krakowie.

Pani Przewodnicząca! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Ja chcę zwrócić uwagę tylko na jeden aspekt tej sprawy, to jest zgodność okresu dostosowawczego, *vacatio legis*, z polską konstytucją, bo wydaje mi się, że to powinniśmy mieć na uwadze w zasadniczej mierze. Otóż – i znalazło się to również w opinii Biura Legislacyjnego Senatu – art. 2 konstytucji, w ramach szeroko rozumianego funkcjonowania państwa prawa, nakłada obowiązek zapewnienia przyzwoitego *vacatio legis*. Inny jej przepis, art. 77, mówi, że w przypadku bezprawnej działalności organów państwa podmiotom dotkniętym tymi działaniami i ich skutkami przysługują roszczenia odszkodowawcze wobec państwa. Zaś zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego przykładem takiego bezprawnego działania jest niezapewnienie odpowiedniego okresu dostosowawczego, czyli wystarczającego czasu na przystosowanie działalności do nowych przepisów.

Jak widać, wprost z konstytucji płynie wniosek, iż *vacatio legis* musi być realne, tak aby faktycznie pozwalało dostosować działalność do wymogów nowych regulacji. W przypadku braku takiego dostosowania jest możliwość zgłaszania roszczeń odszkodowawczych przez podmioty poszkodowane, co niestety skutkowałoby również konsekwencjami budżetowymi. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Mam zatem dwa jednakowe wnioski zgłoszone przez senatorów – panią senator Sadowską i pana senatora Pawłowskiego – o wprowadzenie do ustawy poprawek zaproponowanych przez Biuro Legislacyjne.

W głosowaniu biorą udział tylko senatorowie. Przepraszam gości.

Kto z państwa jest za przyjęciem takiego wniosku legislacyjnego do projektu uchwały, proszę o podniesienie ręki. (9)

Dziękuję. Jednogłośnie przyjęliśmy ten wniosek.

Kto z państwa senatorów autoryzuje poprawki Biura Legislacyjnego?

Pani senator Sadowska?

Senator Wiesława Sadowska:

Tak. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

A zatem proszę pana o omawianie kolejnych poprawek, nad którymi będziemy głosowali.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Maciej Telec:

Dziękuję bardzo.

Ja może przedstawię tylko propozycje konkretnych poprawek, bo wcześniej już je omówiłem.

Poprawka pierwsza dotyczy zmiany szóstej w art. 1. W art. 8a w ust. 1 skreśla się zdanie drugie.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Ponieważ są to takie poprawki, jakie są w opinii Biura Legislacyjnego, sędzę, że takie krótkie, syntetyczne ich przedstawienie będzie dostateczne, tak? Rozumiemy się.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki. (9)

Dziękuję. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

Następna, proszę.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Maciej Telec:

Poprawka druga dotyczy zmiany ósmej w art. 1. W art. 10 po wyrazach: „o których mowa w art. 9,” dodaje się wyrazy: „biorąc pod uwagę rozróżnienie ostrzeżeń przed szkodliwością używania tytoniu na powszechne i dodatkowe oraz”.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Jasne?

A zatem kto jest za? (10)

Pan senator Sztorc głosował?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak.

Czyli też jednogłośnie przyjęliśmy tę poprawkę.

Następna poprawka.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Maciej Telec:

Poprawka trzecia. W art. 2 w ust. 3 wyrazy: „niespełniające warunków określonych na podstawie art. 1 pkt 8” zastępuje się wyrazami: „spełniające warunki dotychczasowych przepisów”.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Uzasadnienie do tego znajdą państwo na stronie 3 opinii, którą otrzymał każdy z senatorów, a więc zapewne wszyscy je czytali.

Kto jest za, proszę o podniesienie ręki. (10)

Dziękuję.

Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

Jeszcze jedna.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Maciej Telec:

Poprawka czwarta, ostatnia. Dodaje się art. 2a w brzmieniu: „Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ustawy wymienionej w art. 1 zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 10 ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez okres trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy”.
Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (10)

Dziękuję bardzo. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

Ta poprawka likwiduje możliwość powstania luki prawnej. Ale właściwie to moje uzupełnienie jest zupełnie zbędne, bo wszyscy to wiedzą.

Kto z państwa jest za projektem uchwały w sprawie przyjęcia ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych wraz z poprawkami? (10)

Dziękuję. Wniosek przyjęliśmy jednogłośnie.

Proszę o zaproponowanie senatora sprawozdawcy.

(*Senator Alicja Stradomska*: Ja proponuję, aby to była pani senator Wiesława Sadowska.)

Czy pani senator Sadowska wyraża zgodę?

Senator Wiesława Sadowska:

Tak, dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Czy są inne propozycje? Nie ma.

Zanim jednak oficjalnie zamknę posiedzenie komisji, chcę jeszcze powiedzieć – ponieważ nie zdążyłam tego uczynić na początku – iż prezes Naczelnej Rady Lekarskiej poinformował mnie w swoim piśmie, że Naczelna Rada Lekarska nie zgłaszała żadnych uwag w toku prac nad rządowym projektem ustawy i że w związku z tym nikt nie będzie uczestniczył w naszym posiedzeniu, czyli po prostu dlatego, że nie mają żadnych uwag. Zaś pan profesor Witold Zatoński poinformował mnie, że są teraz żniwa corocznej akcji „Rzuć palenie razem z nami” i z tego powodu nie może być obecny na naszym posiedzeniu, ale przesyła nam wyrazy szacunku i poważania.

Ode mnie również proszę przyjąć wyrazy szacunku i poważania. Dziękuję bardzo za udział w posiedzeniu komisji wszystkim państwu, przedstawicielom rządu, w tym Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, przedstawicielom producentów, dystrybutorów, palaczy, a także senatorom. Dziękuję bardzo wszystkim.

Zamykam tę część posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia.

O 10.00 spotkamy się ponownie, by rozpatrzyć ustawę o służbie zastępczej. Dziękuję.

(Przerwa w obradach)

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Wiem, że już jest pora rozpoczęcia obrad nad drugim punktem porządku posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, poświęconym rozpatrzeniu ustawy o służbie zastępczej, ale nie ma uprawnomocnionego przedstawiciela Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, czyli według mojej wiedzy, gospodarza odpowiedzialnego za tę ustawę, i tylko z tego powodu nie rozpoczynamy oficjalnie posiedzenia komisji.

Wiem, że są reprezentanci Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Obrony Narodowej – co widać – i Ministerstwa Finansów. Tylko resort pana premiera Hausnera nie jest reprezentowany. Jeszcze chwilę poczekamy, bo inaczej po prostu nie moglibyśmy odbyć tego posiedzenia i nie stałoby się zadość regulaminowi Senatu, zgodnie z którym dziś powinniśmy rozpatrzyć tę ustawę, po to, by ona mogła się znaleźć w porządku obrad jutro rozpoczynającego się posiedzenia Senatu. Tak więc jeszcze troszeczkę poczekamy.

(Rozmowy na sali)

Proszę powiedzieć, kogo państwo reprezentują.

(Głos z sali: Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.)

Byliście oczekiwani. Tylko na was czekaliśmy z rozpoczęciem posiedzenia komisji.

Teraz znowu musimy chwilę poczekać na senatorów. Bo jak jeden element wypada, to następne również się obluźowują. Kiedy była pełna gotowość i byli obecni wszyscy senatorowie, to czekaliśmy na przedstawicieli rządu. No ale teraz komisja już jest w składzie zapewniającym kworum, jest odpowiednia reprezentacja niezbędna do rozpatrzenia ustawy o służbie zastępczej. Jest też przedstawiciel Biura Legislacyjnego

w Kancelarii Senatu. A zatem możemy przystąpić... Jeszcze nie wiem, czy jest poseł sprawozdawca. Nie ma posła sprawozdawcy, ale to nie utrudni nam pracy.

Poproszę teraz uprawnionego przedstawiciela rządu – rozumiem, że to będzie pan z Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej – o przedstawienie założeń tego projektu ustawy i zmian, które wprowadził do niego Sejm, dzięki czemu projekt przyjął swój obecny kształt, który jest zawarty w druku senackim nr 518 i który jest przedmiotem naszego zainteresowania na dzisiejszym posiedzeniu.

Bardzo proszę, udzielam głosu uprawnionemu przedstawicielowi rządu.
Proszę, aby wszystkie osoby zabierające głos przedstawiały się.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
Krzysztof Krystowski:**

Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca.

Krzysztof Krystowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

Pani Przewodnicząca! Wysoka Komisjo!

Ustawa o służbie zastępczej ma zastąpić dotychczasową regulację zawartą w dziale VI ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. W projekcie umieszczono również rozwiązania prawne zawarte w aktach wykonawczych dotyczących służby zastępczej, które w ocenie wnioskodawcy winny mieć swoje miejsce w tej ustawie. Wprowadzone zmiany w dziedzinie służby zastępczej wymuszają też nowelizacje licznych ustaw normujących wycinkowo kwestie związane z tą służbą.

Proponuje się wprowadzenie istotnych zmian merytorycznych w następujących obszarach. Po pierwsze, świadczenia zdrowotne dla poborowych i członków ich rodzin będą realizowane na zasadach ogólnych, określonych przepisami o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. Za takim rozwiązaniem przemawia generalne założenie, aby status poborowych odbywających służbę zastępczą był zbliżony do statusu pracowników, a nie żołnierzy.

Po drugie, zawęży się krąg podmiotów, u których może być pełniona służba zastępcza. Intencją tej zmiany jest wspomoczenie instytucji prowadzących działalność charytatywną i opiekuńczą, a także placówek i jednostek organizacyjnych użyteczności publicznej. W trakcie prac komisji sejmowej dokonano istotnej zmiany w związku z ogłoszeniem ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zgodnie z art. 25 tej ustawy, służba zastępcza może być pełniona również w organizacjach pożytku publicznego. Dlatego też dla zachowania zasady niesprzeczności w systemie prawa dokonano stosownej zmiany w art. 2 ust. 3 projektu ustawy o służbie zastępczej.

Po trzecie, wcześniej omawiana zmiana pozostaje w ścisłym związku z odmiennym sposobem finansowania świadczeń otrzymywanych przez poborowych odbywających służbę zastępczą. Zakłada się, że świadczenia pieniężne będą pokrywane z budżetu państwa. Ich wysokość oraz fakt, iż nie są one opodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych, pozwoli na odstąpienie od dotychczasowych świadczeń socjalnych w postaci zasiłków na utrzymanie członków rodziny poborowego, świadczeń z tytułu obciążeń mieszkaniowych i tym podobnych. Podmiot zaś będzie obowiązany do wszelkich świadczeń w naturze, wskazanych w projekcie ustawy.

Po czwarte, w ustawie uwzględnia się również fakt, iż zadania dotyczące służby zastępczej będą w dużej mierze realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Stąd też propozycja, aby zadania te potraktować jako zlecone z zakresu działania administracji rządowej. Obecne uregulowania tej kwestii wydają się nie uwzględniać przejścia urzędów pracy z podległości administracji rządowej do samorządów, co nastąpiło z dniem 1 stycznia 2000 r. Zapis regulujący tę kwestię jest zamieszczony w art. 4 ust. 1 projektu ustawy. Brzmienie tego przepisu zostało zredagowane anab-gicznie do ponad pięćdziesięciu już obowiązujących ustaw, w których zleca się samorządowi terytorialnemu zadania z zakresu administracji rządowej.

Po piąte, tworzy się na szczeblu marszałka województwa i ministra właściwego do spraw pracy komisje właściwe w sprawach orzekania o przeznaczaniu do służby zastępczej i o jej uchylaniu. W ocenie wnioskodawcy komisje te zapewnią bardziej kompetentne podejście do rozpatrywania wniosków w sprawach służby zastępczej niż zajmujące się tym dotychczas powiatowe komisje poborowe, których zadaniem jest przede wszystkim uzupełnianie sił zbrojnych.

Po szóste, proponuje się w ustawie ustanowienie instytucji odraczania służby zastępczej na wzór rozwiązań prawnych dotyczących odraczania służby wojskowej. Jest to konsekwencja przeprowadzonego podziału pomiędzy tymi służbami. Proponowane rozwiązania są skorelowane z jednocześnie rozpatrywanym przez Sejm projektem ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Po siódme, nową materią, do tej pory nie uregulowaną ustawą jest zawieszanie poborowym służby zastępczej. W ustawie proponuje się zamknięty katalog przesłanek, które mogą skutkować zastosowaniem tej instytucji prawnej.

Po ósme, w trakcie prac komisyjnych zrezygnowano z umieszczenia w ustawie rozwiązań dotyczących uchylania poborowym służby zastępczej. Zmiana ta była poddyktowana orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z lutego bieżącego roku, w którym w ogóle zakwestionowano konstytucyjność wprowadzania takiego uchylenia. W stosunku do poborowych uchylających się od służby zastępczej będą wyciągane konsekwencje karne przewidziane w przepisach kodeksu karnego.

Szanowni Państwo, wiele zapisów ustawy ma charakter porządkujący i czyszczący, skupia bowiem w usystematyzowany sposób regulacje do tej pory rozrzucone w różnych aktach prawnych. W zakresie nowelizacji innych ustaw dopasowuje je do rozwiązań przyjmowanych w przedkładanej ustawie.

Zaproponowane rozwiązania spowodują wzrost zainteresowania potencjalnych podmiotów ewentualnym zatrudnieniem u siebie poborowych w ramach służby zastępczej. Tym samym doprowadzi to do wyeliminowania patologii przejawiającej się w przenoszeniu takich poborowych do rezerwy bez odbycia służby zastępczej z powodu braku możliwości ich zatrudnienia. Temu celowi ma służyć przejęcie przez skarb państwa głównego obciążenia w tym względzie, to jest świadczenia pieniężnego.

Z drugiej strony...

(Brak nagrania)

...wsparcie personalne placówek, takich jak hospicja, domy dziecka, domy pomocy społecznej, w ich bez wątpienia ważnej pracy społecznej. Będzie więc jedną z form wspomagania przez państwo tych dziedzin.

Wejście w życie ustawy będzie obojętne dla gospodarki, gdyż ona nie jest z nią w jakikolwiek sposób związana. Ale ustawa może w pewnym stopniu wpłynąć na sytuację na rynku pracy poprzez czasowe wchłanianie – należy jednak zaznaczyć – niewielkich grup bezrobotnych skierowanych do służby zastępczej. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Mnie ta ustawa szczególnie odpowiada, ponieważ jestem z przekonania pacyfistką i jak do tej pory „Yellow Submarine” to był najważniejszy hymn. No ale to inna epoka i inna konwencja.

Ja mam do pana ministra pytanie. Był pan zapewne na posiedzeniu Komisji Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego w Senacie, które odbyło się 12 listopada tego roku. I tam zaproponowano poprawkę do ustawy uchwalonej w Sejmie. Art. 52 w wersji sejmowej mówi, iż ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r., zaś odpowiednia resortowa komisja senacka proponuje, by był to dzień 1 stycznia 2005 r. Zanim przejdziemy do omawiania tej ustawy – z pomocą pani mecenas – czy pan minister zechciałby się ustosunkować do tej bardzo ważnej zmiany, która przesuwą o rok wejście w życie ustawy.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
Krzysztof Krystowski:**

Pani Przewodnicząca, my tu mamy dosyć dużo wątpliwości, i na tak, i na nie, ale w tej chwili musimy podtrzymać stanowisko rządu, które mówi o tym, że ustawa wejdzie w życie od 1 stycznia 2004 r. Aczkolwiek cały czas mamy w pamięci, że chociażby ze względów technicznych ta data może być trudna do utrzymania.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.
Proszę, Pani Mecenase.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Dziękuję bardzo.

Renata Bronowska, Biuro Legislacyjne. Chcę zwrócić państwa uwagę na kilka kwestii związanych z omawianą dzisiaj ustawą o służbie zastępczej.

Na początku chciałabym poruszyć kwestie niejako z zakresu przedmiotowego tej ustawy, czyli zakresu spraw, które ona ma regulować. Jak przed chwilą powiedziano, kwestie związane z odbywaniem służby zastępczej były dotychczas regulowane w ustawie o powszechnym obowiązku obrony. Zaś zamysłem ustawodawcy jest, aby wydzielić je w odrębnej ustawie. W związku z tym dokonano pewnego zabiegu legislacyjnego polegającego między innymi na uchyleniu określonych przepisów ustawy o powszechnym obowiązku obrony i dodaniu tam art. 4 ust. 2a, który wskazuje, iż

przeznaczanie i kierowanie do służby zastępczej oraz jej odbywanie określi ustawa o służbie zastępczej. Nie ma jednak dokładnego odzwierciedlenia treści tego przepisu w art. 1 ustawy o służbie zastępczej, a więc w przepisie, który określa zakres przedmiotowy tej ustawy. Jest bowiem mowa jedynie o odbywaniu służby zastępczej i kierowaniu do niej. Nie ma zaś mowy o przeznaczaniu do tej służby, aczkolwiek jest widoczne, że kwestia przeznaczania do służby zastępczej została uregulowana w dalszych przepisach. W związku z tym proponuję odpowiednie przeredagowanie art. 1, tak aby odpowiadał on dokładnie temu, co ma być uregulowane w tej ustawie i co faktycznie jest w niej uregulowane.

Kolejna sprawa, na którą chcę zwrócić uwagę, to kwestia właściwości wskazanych w tej ustawie organów, którym przekazuje się określone kompetencje. Na początku chcę zwrócić uwagę na art. 5. Otóż ten przepis określa właściwość wojskowego komendanta uzupełnień do wykonywania czynności przewidzianych dla niego w ustawie – to właśnie chcę wyraźnie zaznaczyć – właściwość komendanta do realizacji zadań określonych w tej ustawie.

Proponuję takie przeredagowanie tego przepisu, aby określał on ogólną właściwość komendanta. Ustawa bowiem mówi również o pewnych obowiązkach innych podmiotów, między innymi marszałka województwa, w zakresie przekazywania określonych informacji wojskowemu komendantowi uzupełnień. Krótko mówiąc, do właściwego zrealizowania tego obowiązku jest konieczna pewna formuła ogólna, która mówiłaby o tym, kto jest właściwy do wykonywania zadań wynikających z tej ustawy.

Kwestia właściwości dotyczy również samego marszałka województwa, bowiem brak jest przepisu wskazującego zadania, które mają być przez niego realizowane, i przesłanki, na podstawie których marszałek mógłby być identyfikowany, to znaczy, który marszałek, jakie zadania wykonuje. Proponuję więc dodanie przepisu, który uregulowałby tę kwestię na wzór rozwiązania merytorycznego zawartego w art. 5.

To samo spostrzeżenie dotyczy komisji wojewódzkiej. Ona też jest przywoływana w zapisach o przeznaczaniu do służby zastępczej, przy czym brak jest przepisu określającego właściwość tej komisji.

Kolejna kwestia dotyczy terminologii przyjętej w tej ustawie do określania właśnie owych komisji zajmujących się przeznaczaniem osób do służby zastępczej. Ustawa wskazuje dwa rodzaje komisji. Są to komisje wojewódzkie oraz komisja do spraw służby zastępczej, zwana w skrócie komisją, czyli odpowiednio organy pierwszej i drugiej instancji do rozpatrywania tych spraw. Konsekwentne stosowanie nazewnictwa przyjętego do określenia tych komisji jest bardzo istotne. Ponieważ ta konsekwencja terminologiczna nie została zachowana we wszystkich przepisach ustawy, proponuję przyjęcie poprawek zapisanych w opinii w punktach siódmym i jedenastym.

Dodatkowo chcę zaznaczyć, iż uwagi zapisane w naszej opinii w punktach: drugim, piątym, szóstym, dziewiątym, dziesiątym, dwunastym i trzynastym mają wyłącznie charakter redakcyjny czy doprecyzowujący rozwiązania ustawowe. Ale uwaga zapisana w punkcie trzynastym ma również charakter legislacyjny, ponieważ uchyla nieprawidłowe odesłanie, które pojawiło się w tej ustawie w związku ze zmianą przepisów.

Jeżeli można, to chcę jeszcze zwrócić uwagę na kilka kwestii, które nie zostały sformułowane w opinii, niemniej jednak są równie istotne. Chodzi mianowicie o art. 18 ust. 4. Przepis ten zawiera delegację ustawową do wydania rozporządzenia w sprawie wskazanej w tym przepisie. Ale, po pierwsze, ten przepis został tak skonstruowany, że

właściwie jest dwuczłonowy, bo oprócz delegacji zawiera również normę merytoryczną – w zdaniu drugim. Proponuję rozbicie tego przepisu na dwa ustępy, mianowicie na ust. 4, który będzie zawierał normę merytoryczną dotyczącą tego, co powinna zawierać karta skierowania, i na ust. 5, który będzie zawierał delegację do wydania rozporządzenia dodatkowo uzupełnioną o wytyczne, ponieważ obecnie ten przepis ich nie zawiera, a przecież, jak wiadomo, jest to wymóg konstytucyjny.

Jeszcze dwie sprawy. Pierwsza z nich dotyczy art. 44 w ustawie o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej. Otóż zmiany w zakresie tej ustawy właściwie mają tylko charakter terminologiczny. Jest jednak pytanie, czy to dostosowanie terminologiczne nie powinno dotyczyć również art. 2 ust. 3 pkt 5 lit. e ustawy o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym. W materiale porównawczym dokładnie widać, iż ten przepis nie został zmieniony i zastosowana w nim terminologia jest inna niż w ustawie o służbie zastępczej. A zatem jest pytanie o to, czy ewentualnie nie należałoby dostosować terminologicznie również tego przepisu.

Druga uwaga dotyczy art. 47 pkt 3 ustawy o służbie zastępczej. Dokonano bowiem zmiany w art. 23 ust. 1 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, mówiącym o zasadach ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne. W dotychczasowym brzmieniu ten przepis dotyczył funkcjonariuszy służby celnej, ponieważ było w nim odesłanie do art. 9 ust. 1 pkt 10. Teraz tego odesłania zabrakło. I powstaje pytanie, czy jego skreślenie było działaniem celowym czy zwykłym przeoczeniem.

To już wszystkie uwagi. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Chcę prosić pana ministra o ustosunkowanie się do tych uwag, które zgłasza Biuro Legislacyjne Senatu. W większości są one panu zapewne znane, oprócz tych trzech ostatnich.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
Krzysztof Krystowski:**

Pani Przewodnicząca, może ja powiem tak. My znamy te uwagi, ale jest nam troszeczkę trudno się do nich odnieść. Wolelibyśmy, żeby to były jakieś propozycje poprawek.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dobrze. Zaraz ustalimy, który z senatorów autoryzuje te poprawki i wtedy podczas omawiania każdej z nich będę prosiła o ustosunkowanie się rządu do każdej z nich, w formie stwierdzenia: tak lub nie. To nam usprawni pracę. Oczywiście rozumiem, że po pierwszym wysłuchaniu tych uwag trudno jest się do nich odnieść.

W takim razie mam pytanie najpierw do senatorów, a potem do wszystkich państwa: kto ma pytania lub wątpliwości? Jeśli ktoś chce zabrać głos w dyskusji, proszę o zgłaszanie się, bo teraz właśnie jest przewidziany na to czas.

I mam następne pytanie: kto z państwa senatorów autoryzuje poprawki zgłoszone przez Biuro Legislacyjne? Chodzi o to, żebyśmy mogli przystąpić do ich rozpatrywania.

Pan senator Franciszek Bobrowski. Dziękuję, Panie Senatorze.

Zatem proszę panią mecenas o przedstawianie poprawek, a pana ministra bądź inną osobę z dość długiej ławki rządowej o wyrażenie stosunku rządu do tych poprawek. Następnie sprawnie je przegłosujemy, tak żeby nie marnotrawić czasu.

Proszę bardzo.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Jeżeli państwo pozwolą, to będę przedstawiała te poprawki według kolejności artykułów.

Proponuję, aby w art. 1 wyrazy „odbywania służby zastępczej oraz kierowania do niej” zastąpić wyrazami: „przeznaczania do służby zastępczej, kierowania do jej odbywania oraz odbywania służby zastępczej przez”. Chodzi o to, żeby w tym przepisie było wyraźnie powiedziane, że również przeznaczanie do służby zastępczej mieści się w zakresie przedmiotowym tej ustawy.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Czy rząd popiera tę poprawkę?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Obronnych
w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
Leszek Bartoszewski:**

Tak, oczywiście.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki. Przypominam, że głosują tylko senatorowie. (7)

Dziękuję. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

Proszę o następną.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Druga poprawka dotyczy dodania po art. 4 art. 4a, który określa właściwość marszałka województwa. Ten przepis brzmi w ten sposób: „Właściwość marszałka województwa ustala się według: stałego miejsca pobytu poborowego; czasowego miejsca pobytu poborowego – w przypadku zameldowania poborowego na pobyt czasowy trwający ponad dwa miesiące; siedziby podmiotu – w sprawach, o których mowa w art. 4 ust. 2, art. 7 ust. 3, art. 8 ust. 1 i 2 oraz art. 26 ust. 3”. Ta poprawka jest zapisana w trzecim punkcie naszej opinii, gdybyście państwo chcieli ją zobaczyć.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Tak jest.
Stanowisko rządu.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Obronnych
w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
Leszek Bartoszewski:**

Tak.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Tak. Dziękuję.
Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki. (7)
Dziękuję. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.
Następną poproszę.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Kolejna poprawka dotyczy art. 5. Po przeredagowaniu w zakresie właściwości wojskowego komendanta uzupełnień ten przepis ma następujące brzmienie: „Właściwość wojskowego komendanta uzupełnień ustala się według: stałego miejsca pobytu poborowego; czasowego miejsca pobytu poborowego – w przypadku zameldowania poborowego na pobyt czasowy trwający ponad dwa miesiące”. To rozwiązanie jest analogiczne do tego, o którym mówiłam przed chwilą, tyle że chodzi o właściwość innego organu.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Stanowisko rządu jest pozytywne.
Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (6)
Dziękuję bardzo. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.
Proszę o następną.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Kolejna poprawka dotyczy art. 7 ust. 3. To jest ta poprawka redakcyjna, o której wspomniałam. Chodzi o wykreślenie wyrazu, który jest zbędny. W art. 7 w ust. 3 skreśla się wyraz „właściwego”.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Tak jest. Stanowisko rządu może tu być tylko pozytywne.
Proszę bardzo, kto jest za przyjęciem tej poprawki? (6)

Dziękuję. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.
Następną poproszę.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Kolejna poprawka. W art. 7 w ust. 6 w zdaniu wstępnym wyrazy „cofa zgodę na odbywanie służby zastępczej” zastępuje się wyrazami „cofa zgodę udzieloną podmiotowi na odbywanie u niego służby zastępczej”. Tutaj również chodzi o doprecyzowanie językowe tego przepisu.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Pozytywnie?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dziękuję.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (6)

Dziękuję. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

Proszę o następną.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Kolejna poprawka dotyczy art. 10 ust. 2. Chodzi o tę konsekwencję terminologiczną, o której mówiłam, żeby tam, gdzie jest mowa o komisji wojewódzkiej, wyraźnie pisać „komisja wojewódzka”, a tam, gdzie jest mowa o komisji, czyli organie drugiego stopnia, mówić wyraźnie o komisji. Proponuję więc nowe brzmienie ust. 2 w art. 10: „W skład komisji wojewódzkiej wchodzi przewodniczący komisji wojewódzkiej oraz członkowie komisji wojewódzkiej w liczbie pięciu osób”.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Stanowisko rządu jest pozytywne.

Dziękuję bardzo.

Na stronie 4 opinii znajdują państwo rozpisany szczegółowo zakres tej poprawki.

Zatem, kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

I proszę panią mecenas o następną.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Ta poprawka również dotyczy art. 10. Proponuję dodanie ust. 4, który określa właściwość komisji wojewódzkiej: „Właściwość komisji wojewódzkiej ustala się według: stałego miejsca pobytu poborowego; czasowego miejsca pobytu poborowego –

w przypadku zameldowania poborowego na pobyt czasowy trwający ponad dwa miesiące”. Jest to zapis analogiczny do zapisów dotyczących właściwości marszałka województwa i wojskowego komendanta uzupełnień.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

To jest ósma uwaga na stronie 5.
Jakie jest stanowisko rządu?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Obronnych
w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
Leszek Bartoszewski:**

Tak.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję.
Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki. (8)
Dziękuję. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Kolejna poprawka redakcyjna. W art. 11 w ust. 2 w zdaniu wstępnym po wyrazie „wniosek” dodaje się wyrazy „o którym mowa w ust. 1”.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Obronnych
w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
Leszek Bartoszewski:**

Tak.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję za pozytywne stanowisko rządu.
Proszę bardzo, głosujemy.
Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (8)
Dziękuję. Jednogłośnie przyjęliśmy tę doprecyzowującą poprawkę.
Następna, bardzo proszę.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Poprawka dotyczy art. 12. W ust. 1 skreśla się wyraz „właściwej”. Argumentacja jest taka sama, jak w przypadku skreślenia tego wyrazu w innym przepisie, o czym była mowa przed chwilą.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (8)

Dziękuję. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Kolejna poprawka dotyczy art. 16. Tutaj również chodzi o tę konsekwencję terminologiczną dotyczącą komisji zajmujących się przeznaczaniem do służby zastępczej. Proponuję w ust. 1 wyrazy „przewodniczącego komisji” zastąpić wyrazami: „przewodniczącego komisji wojewódzkiej”, a w ust. 3 wyraz „komisja” zastąpić wyrazami „komisja wojewódzka”.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Obronnych
w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
Leszek Bartoszewski:**

Tak, oczywiście.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję za wyrażenie stanowiska rządu.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (8)

Dziękuję. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Poprawka o charakterze językowym. W art. 27 w ust. 3 wyrazy „niewykorzystanego urlopu” zastępuje się wyrazami „niewykorzystany urlop”.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki językowej? (8)

Dziękuję bardzo. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie, podobnie jak inne do tej pory.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Poprawka dotyczy zmiany pierwszej lit. b w art. 38, w art. 2a wyrazy „przeznaczenie, kierowanie i odbywanie służby zastępczej” zastępuje się wyrazami „przeznaczenie do służby zastępczej, kierowanie do jej odbywania oraz odbywanie służby zastępczej”. Jest to doprecyzowanie terminologiczne.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki. (8)

Dziękuję. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

Następna.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Poprawka trzynasta usuwa nieprawidłowe odesłanie. Jest troszeczkę inaczej rozpisana, ponieważ zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej musimy nadać nowe brzmienie całemu przepisowi. Czyli w art.38 po zmianie drugiej dodaje się zmianę drugą lit. a o następującej treści: „W art. 41 ust. 2 otrzymuje brzmienie: Od orzeczenia powiatowej komisji poborowej przysługuje poborowemu i wojskowemu komendantowi uzupełnień odwołanie do wojewódzkiej komisji poborowej. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje powołania poborowego do zasadniczej służby wojskowej”.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Stanowisko rządu, jak rozumiem, jest pozytywne, Panie Dyrektorze?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Obronnych
w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
Leszek Bartoszewski:**

Tak.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

A zatem, kto z państwa jest za przyjęciem zaproponowanej poprawki trzynastej, proszę o podniesienie ręki. (9)

Dziękuję bardzo. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

Proszę kontynuować, Pani Mecenasa.

(Głos z sali: Jest sprawa tej daty...)

Zaraz do tego dojdziemy. Tak, absolutnie.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

O kolejnych dwóch poprawkach wspomniałam, ale nie ma ich w opinii...

(Głos z sali: Mikrofon.)

(Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz: Jeszcze raz i do mikrofonu.)

Przepraszam bardzo. Ust. 4 w art. 18 otrzymuje brzmienie: „Karta skierowania powinna zawierać określenie terminu i miejsca stawienia się poborowego do odbycia służby zastępczej, a także pouczenie o skutkach uchylania się od obowiązku odbycia

tej służby, o postępowaniu w przypadku utraty karty skierowania oraz o postępowaniu w razie niemożności stawienia się poborowego do służby z przyczyn zdrowotnych”. Czyli tak naprawdę art. 18 ust. 4 zostaje ograniczony do treści, która jest zawarta w drugim zdaniu.

Kolejna poprawka – jeżeli państwo pozwolą, ona będzie oddzielnie przegłosowana, ponieważ nie wiąże się merytorycznie z poprzednią – polega na dodaniu w art. 18 ust. 5 zawierający delegację, która była dotąd włączona do ust. 4. Ta delegacja brzmi: „Minister właściwy do spraw pracy określi w drodze rozporządzenia wzór karty skierowania, uwzględniając konieczność zapewnienia czytelności zawartych w niej danych”. Czyli ta delegacja jest dodatkowo uzupełniona o wytyczną.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Obronnych
w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
Leszek Bartoszewski:**

Oczywiście tak, to jest poprawka...

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję za to, że niejako z wyprzedzeniem znamy stanowisko rządu.

A zatem głosujemy oddzielnie nad tymi dwiema poprawkami.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki czternastej dotyczącej art. 18, wcześniej omówionej przez panią mecenas? (9)

(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Renata Bronowska:
Ust. 4.)

Tak. Art. 18 ust. 4.

Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

Teraz poprawka piętnasta, czyli ta, która zawiera instrukcje do delegacji.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem? (9)

Dziękuję bardzo. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

Czy to są już wszystkie poprawki?

(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Renata Bronowska:
Jeszcze dwie.)

Są jeszcze dwie poprawki. Ja po prostu straciłam rachubę.

Proszę bardzo.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Chwileczkę, ja tylko odnajdę sobie...

(Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz: Oczywiście.)

Przepraszam bardzo, ale musiałam znaleźć odpowiedni artykuł w materiale porównawczym, bo tego nie ma w ustawie. Mianowicie kolejna uwaga dotyczy art. 44, w którym jest zmiana terminologiczna w zakresie art. 2 ust. 3 pkt 3 ustawy o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej. Wyrazy „obowiązku zastępczej służby poborowych” zastępuje się wyrazami „odbycia służby zastępczej”, czyli po prostu dostosowuje się terminologię. Jest więc pytanie, czy zmiana

w tym zakresie nie powinna nastąpić również w art. 2 ust. 3 pkt 5 lit. e tej samej ustawy, w którym jest mowa o przesłankach... Może ja po prostu przeczytam ten punkt: „Po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej albo po spełnieniu obowiązku zastępczej służby poborowych”. Czy w tym zakresie również nie należy dostosować terminologii?

(Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Obronnych w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Leszek Bartoszewski: To jest na pewno niedopatrzenie. Oczywiście, że tak.)

Tylko, czy to doprecyzowanie terminologii powinno być takie, to znaczy, czy pkt 5 lit. e ma mieć brzmienie: „Po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej albo po zwolnieniu z odbywania służby zastępczej”. Czy to jest prawidłowe?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Obronnych
w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
Leszek Bartoszewski:**

Wystarczy: „po odbyciu służby zastępczej”.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Dobrze. Czyli zapisuję: „po odbyciu służby zastępczej”.

(Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz: I tak brzmiałaby poprawka.)

Poprawka musi nadać brzmienie całemu pktowi 5, ale lit. e brzmi w ten sposób: „Po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej albo po odbyciu służby zastępczej”.

Czy rząd się zgadza?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Obronnych
w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
Leszek Bartoszewski:**

Tak.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Proszę więc jeszcze o przyjęcie następującej poprawki. W art. 44 po wyrazach „w ust. 3” stawia się dwukropek, a pozostałą treść oznacza się jako zmianę pierwszą oraz dodaje się zmianę drugą w brzmieniu: „w pkt 5 lit. e otrzymuje brzmienie: Po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej albo po odbyciu służby zastępczej”.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Kto z państwa jest za przyjęciem tak sformułowanej poprawki, proszę o podniesienie ręki. (9)

Dziękuję. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

O ile pamiętam jest jeszcze propozycja poprawki do art. 47 dotyczącego zmiany w ustawie o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, tak?

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Tak, dokładnie tak, Pani Przewodnicząca. Chodzi o zmianę trzecią w art. 47 dotyczącą art. 23 ust. 1. Polega ona na zmianie odesłania, bo jest tu wymieniony art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a, d–h i pkt 2a. Pkt 2a został dodany w ustawie o służbie zastępczej i dotyczy właśnie poborowych odbywających służbę zastępczą. Ale w dotychczasowym brzmieniu tego artykułu był jeszcze wskazany pkt 10, który dotyczył funkcjonariuszy służby celnej. Jest pytanie, czy on nie powinien tutaj pozostać. To doskonale widać w materiale porównawczym.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Proszę podejść i spojrzeć.

(Rozmowy na sali)

Jak rozumiem, państwo to uzgodnili, czyli stanowisko rządu jest pozytywne.

Proszę państwa, głosujemy nad ostatnią poprawką. Ona dotyczy art. 47, czyli zmiany ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia

Proszę panią mecenas o przedstawienie treści tej poprawki.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

W art. 47 w pkt 3, w art. 23 w ust. 1 wyrazy „i pkt 2a” zastępuje się wyrazami: „pkt 2a i 10”.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (9)

Dziękuję. Poprawkę przyjęliśmy jednogłośnie.

Dziękuję bardzo. To już wszystkie poprawki, które zgłosiło Biuro Legislacyjne Senatu.

Czy ktoś z państwa senatorów bądź osób ze strony rządowej chciałby jeszcze zgłosić jakąś poprawkę? Wprowadzić na tym etapie nie ma autopoprawek, ale prawo zawsze możemy doskonalić. Ktoś z senatorów mógłby przecież przejąć taką poprawkę. Jeśli więc jakaś jest, to proszę ją zgłosić.

Nadal pozostaje do rozstrzygnięcia kwestia daty wejścia w życie ustawy. Zanim więc poddam pod głosowanie ustawę wraz z przyjętymi poprawkami, chcę mieć pewność, czy Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia może rekomendować Senatowi termin wejścia w życie przyjęty przez Sejm, czyli 1 stycznia 2004 r. – karkołomny, ale chyba wykonalny – czy raczej należy się opowiedzieć, tak jak proponuje Komisja Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego Senatu, za datą 1 stycznia 2005 r. Proszę o wypowiedź w tej sprawie. Na tym posiedzeniu tego nie rozstrzygamy, bo zostanie to rozstrzygnięte jutro na posiedzeniu plenarnym Senatu, niemniej jednak komisja musi przedstawić Wysokiej Izbie jednoznaczne stanowisko.

Proszę bardzo, kto z panów zechce się wypowiedzieć w tej sprawie?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Maciej Górski:

Tak jak już usłyszeliśmy od pana podsekretarza w ministerstwie gospodarki, strona rządowa podtrzymuje datę 1 stycznia 2004 r.

Zastępca Przewodniczącego Krystyna Sienkiewicz:

Dobrze. Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów z naszej komisji wnosi poprawkę zmieniającą tę datę?

Nie ma takiej inicjatywy. Czyli my podtrzymujemy przedłożenie rządowe. Wciąż jednak nie wiem – ale już nie będę tego dociekać – dlaczego w tej drugiej komisji zaproponowano zmianę daty.

Zatem zwracam się do państwa senatorów: kto jest za przekazaniem Senatowi projektu uchwały w sprawie ustawy o służbie zastępczej, zawartej w druku nr 518, wraz z przyjętymi poprawkami, proszę o podniesienie ręki. (9)

Dziękuję. Całość przyjęliśmy jednogłośnie.

Proszę o zaproponowanie senatora sprawozdawcy albo o zgłoszenie się senatora sprawozdawcy.

Widzę, że taką gotowość uśmiechem i całą swoją postawą prezentuje pan senator Franciszek Bobrowski.

Czy dobrze odczytałam intencje pana senatora?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Tak. Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Dziękuję również wszystkim panom ministrom i dyrektorom oraz osobom im towarzyszącym. Dziękuję państwu senatorom, a przede wszystkim pani mecenas, która bardzo ułatwiła nam pracę.

Zamykam posiedzenie komisji, którego druga część była poświęcona rozpatrzeniu ustawy o służbie zastępczej.

Zapraszam państwa o godzinie 11.00 na wstępne rozpatrzenie projektu budżetu. Dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 10 minut 47)

Kancelaria Senatu

Opracowanie: Małgorzata Radecka

Publikacja: Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Administracyjne, Dział Wydawniczy

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851